

Naturpolitisk Udvalg (NPU) Årsberetning 2022

Medlemmer af udvalget i 2022: Jan Nielsen (Fredensborg) indtil juni, Jørgen Jacobsen (Halsnæs), Stig Englund (Hillerød), John Hansen (Frederikssund og bestyrelsen), Jørgen Hansen (Helsingør), Carsten Michael Jørgensen (Gribskov og bestyrelsen), Arne Kristensen (Allerød), Bent Kjær Hansen (Rudersdal) og Inge Hansen (Skovbrugerråd NSJ og bestyrelsen). Udskiftninger i NPU: Bent Kjær Hansen afløste fra årets start Jens Erik Sørensen, som repræsentant for Rudersdal Kommune, da Jens Erik flyttede til Jylland. Efter sommeren valgte Jan Nielsen at trække sig fra udvalget og med udgangen af 2022 har Arne Kristensen, efter mange år, overgivet stafetten for Allerød til Søren Andersen. NPU vil gerne benytte lejligheden til at takke Jens Erik, Arne og Jan for deres store indsats i udvalget og samtidig byde velkommen til Søren. - Udvalget har i de seneste fire år ikke haft kommunerepræsentant i Hørsholm og nu heller ikke i Fredensborg. Udvalget har i årets løb afholdt 10 møder.

Større sager:

Genopretning af Søborg Sø – status v. Inge Hansen

Så er vi kommet et år nærmere til at pumperne slukkes på Søborg Sø. Tidsplanen ser ud til at holde. Tidshorisonten siger tidlige efterår 2023. Der sker mange ting nu. WSP (rådgivende firma) er i fuld gang med detailplanlægningen. Fældning af træerne har fundet sted i efteråret 2022. Rute 33 rykkes op langs Landkanalen (mod Græsted). Her vil blive etableret en kombineret ride-, cykel – og gå sti. Der arbejdes på at rute 33's nuværende forløb bliver omdannet til et stiforløb udelukkende for gående.

Fordelingen af aktiviteter i den kommende Søborg Sø vil fortsat være, at i den nordlige del, omkring Søborg Slot, vil det blive tilladt at sejle med kajak, fiskeri mv. Den sydlige del er forbeholdt naturen og dermed fuglelivet. Der vil blive etableret 2 fugleøer i den sydlige søs vestlige del. Øerne vil blive sikret mod ræve via en dyb rende og tråd i vandet.

Der vil fortsat være jagt ved Søborg Sø. I den sydlige del, hvor flere lodsejere ikke har ønsket at sælge deres jord, kan der fortsat forekomme jagt. Hele vandfladen i den sydlige sø ejes nu af Naturstyrelsen, og dermed friholdt for jagt.

Engsnarren har fået tildelt et område på 30 ha. DOF Nordsjælland samt Knud Flensted, Fuglenes Hus, og Erling Krabbe, Inge Hansen, Bjørn Svendsen, Carsten Michael Jørgensen, fra DOF Nordsjællands bestyrelse har flere gange været til møde med Naturstyrelsen om dette. Det har været nogle fine og konstruktive møder.

Naturnationalparker (NNP) i Nordsjælland v. Stig Englund og Jørgen Hansen

Etablering af NNP er et vigtigt virkemiddel for at forbedre biodiversiteten i Danmark. Det er blevet udlagt i alt 15 NNP's på statslige arealer. Tidligt i forløbet blev Gribskov udpeget, og på listen er nu også Hellebæk Skov (Hellebæk Kohave) og Teglstrup Hegn. Efter regeringsskiftet i december 2022 er der imidlertid lagt op til ændringer i hvordan NNP skal udformes og forvaltes, bl.a. fremgår det, at kommunerne skal have langt større indflydelse i processen. Med de udtalelser der hidtil er kommet fra

politikere i hhv. Gribskov og Hillerød kommuner tegner det til en begunstiggelse for friluftslivet på bekostning af biodiversiteten!

Status Gribskov: I 2021 sendte DOF-Nordsjælland høringskrivelse til projektforslaget for Gribskov NNP. Ingen af vores forslag til forbedringer for fuglelivet blev medtaget i den endelige plan fra august 2021. NST har siden hen sendt en række ansøgninger til Gribskov og Hillerød kommuner om div. dispensationer og tilladelser til at ændre på hydrologien, sætte hegn op mv. for at kunne gennemføre projektet. Forvaltningerne har generelt indstillet til godkendelse, men politikerne har i de fleste tilfælde sagt nej. Primært med begrundelsen om, at man ikke ønsker et hegn. NST har klaget over afgørelserne og fået medhold i min. en sag. - Indvielsen af NNP Gribskov har vist lange udsigter.

Status Hellebæk Kohave: NST Nordsjælland har afholdt nogle naturvandringer for interesserede publikum hvor bl.a. den daværende miljøminister Lea Wermelin har deltaget. Der er nedsat en projektgruppe, hvor DOF-Nordsjælland har en plads, som består af ca. 20 forskellige interessegrupper og hvor det første møde var en præsentation, samt en orientering fra grupperne om hvad de forventede med den kommende NNP. Efterfølgende sendte DOF-Nordsjælland en skrivelse til referatet om vores intentioner og vi mente også at der burde være en naturpleje i Kohaven med maskinel rydning af bl.a. rød-el på arealet, da den naturlige afgræsning ikke kunne følge med. Dette var "Kohaven Venner" ikke enige om, så det skal der arbejdes på.

Der har også været afholdt et Workshop med ca. 80 deltager hvor man kunne komme med gode ideer og forslag til udformning af NNP. De fleste deltager var ligeglade med biodiversiteten, men var mere interesseret i hegn og låger samt adgang til NNP. Disse ideerne og forslag skulle så indgå som tema på det næste projektgruppemøde. Dette møde blev afholdt desværre uden DOF-Nordsjællands pga. Corona, men der ligger referat fra mødet på NSTs hjemmeside. De efterfølgende aktiviteter kunne ikke afholdes, da der ikke var dannet nogen regering, så alt er udskudt til 2023.

Beretning fra de enkelte kommuner v. kontaktpersonerne:

Helsingør v. Jørgen Hansen

Isfugl Esrum sø. På en stor privat ubebygget grund, ned til Esrum Sø, havde ejerne skiltet den private vej med bl.a. "Adgang forbudt for uvedkommende" Ifølge kommunen var det ulovligt da der var offentlig adgang til grunden. Ejernes begrundelse for skiltningen var en beskyttelse af ynglende isfugl. DOF-Helsingør blev involveret i sagen. Efter en grundig undersøgelse, mente vi ikke at der var hold i begrundelsen. Den fredede Grønne Vestkile. Kommunalt areal. I kilen, som støder op til skoven Teglstrup Hegn (NST), græsser der både kvæg og heste. I forbindelse med en samgræsningsaftale mellem HK og NST skulle hestene fjernes fra kilen. Vi har arbejdet hårdt for at beholde hestene. Der er nu opstået en mulighed for at beholde hestene, pga. af den nye NNP. Gurre sø. I 2022 blev "Mågeøen" ryddet for opvækst i foråret og efterår. Det blev til stor gavn for hættemågekolonien med 3100 par, 2 par sorthoved måge med sikkert ynglefund, samt en del gæs og ænder. "Naturplejeprojekt i

højmose". Erling Krabbe og Jørgen Hansen ryddede birketræer på en lille højmose i Helsingør, i håb om at redde en lille bestand af Grøn busksommerfugl. Projektet har givet inspiration for andre til lignende tiltag.

Fredensborg v. NPU

Grønt Råd har fået nyt kommissorium og forøget antallet af medlemmer/foreninger. Dansk Vandrelaug er nye og hele 6 politikere er tilknyttet rådet mod tidligere 2. Status for stiplan er gennemgået og arbejdet med lavbundsområder i Langstrup Mose. – DOF-repræsentant Jan Nielsen ophørte i rådet inden sommerferien.

Gribskov v. Carsten Michael Jørgensen

Det Grønne Dialogforum. Der har i årets løb været afholdt 4 møder i kommunens grønne råd. Det er ikke kun foreninger og organisationer, som er engageret i dette arbejde, men byrådspolitikerne er også stærkt engagerede og møder flittigt op og er meget lyttende til synspunkter fra foreningerne. Positivt! Tårnfalkekasser. Projektet har ligget stille for længe. Sidste år blev adskillige kasser på vores initiativ nedtaget med henblik på genopsætning på bedre egnede lokaliteter, men "naturfolkene" på rådhuset og medarbejderne i "felten" er stærkt pressede på tid. Vi prøver nu at finde anvendelse for nogle af de nedtagne kasser på andre lokaliteter i Nordsjælland, men vil presse på for genopsætning i Gribskov kommune. Andet samarbejde med kommunen. For år tilbage opsatte kommunen et antal vandstærkasser. Disse er aldrig blevet tjekket, og jeg har givet tilsagn om at gøre dette i forbindelse med tjek af tårnfalkekasser. Vi har også aftalt et årligt møde på rådhuset med henblik på fuglelivet i kommunen. Grøn Uge og Grøn Lørdag i maj. Igen i år deltog vi i disse glimrende arrangementer. Vi deltager også i år, men vil i indbydelsen fremhæve at arrangement er målrettet de større børn i FOerne og ikke de små børn i børnehaverne. Samarbejde med DN. En tilbagevendende begivenhed er DNS "træk-et-træ" i lyngbakkerne i Rusland med det formål at fjerne uønsket opvækst, og igen mødte vi i august op med kikkerter, teleskoper og fortælleglæde om fuglelivet i bakkerne. Naturens Dag i september. Tidligere foregik arrangementet på Skovskolen i Nødebo med omkring 1.500 besøgende, men var i år flyttet til Esum Møllegård i en stærkt reduceret udgave med færre deltagende foreninger, kortere "åbningstid" og desværre også langt, langt færre fremmødte. Skuffende, men vi holder fanen højt og håber på et større arrangement næste år. I øvrigt. Kommunen har i årets løb modtaget rigtig mange ansøgninger fra private lodsejere om oprensning og genoprettelse af søer på privat ejendom. Positivt!

Hillerød v. Stig Englund

I Keldsvangkilen, en af kommunens grønne kiler, har DN og en lokalgruppe ønsket etableret et cykel- og vandrestisforløb. DOF's kommunerepræsentant blev inddraget i projektet og anbefalede stierne væk fra nogle søer m. ynglende og rastende vandfugle. De anbefalinger er nu fulgt af kommunen, som fremlægger et ændret projektet for politikerne i starten af 2023. Støjskærm i transparent materiale, 300 meter lang og 23 meter høj, indgår i forslag til lokalplan for boligområde Favrhøj, nær det kommende supersygehus. DOF har tidligere, sammen med DN, ønsket denne skærm ændret eller fjernet for at undgå fuglekollisioner. Vi må atter pointere, at der

er tale om en dødsfælde. Projektet med faunastriber (bælter på op til 800mx3m med vilde planter) på landbrugsjorder er nu blevet evalueret ved en spørgeskemaundersøgelse med en svarprocent på ca. 50 ud af de ca. 100 adspurgte. Da der ikke er foretaget en egentlig undersøgelse af flora og fauna fra start i 2017 til 2021, er det kun muligt at sige noget rent kvalitativt. Således angiver flere, at de har set flere pattedyr og fugle efter anlæggelse af faunastriberne og større aktivitet af insekter. I en evaluering af det Grønne Råd tilkendegav alle medlemmer stor tilfredshed med emner, præsentationer og samarbejde, men efterlyste at kommunen i langt højere grad inddrog rådet, som rådgiver i forskellige sager.

Halsnæs v. Jørgen Jacobsen

Søshelter på Arresø: Shelteret blev lagt ud i juni 3-400 m nordvest for Auderød havn. I løbet af sommeren har det været booket i alt 46 gange, men det betyder ikke at det reelt har været benyttet efter booking. Shelteret blev hurtigt indtaget af måger, det har altid skinnet hvidt af mågeekskremitter. Efter en sæson er det umuligt at skønne om betydningen for fuglelivet. Der er givet 5 årsdispensation dvs til 2027. - DOF har afgivet høringssvar vedr. plan for fuglebeskyttelsesområdet mellem Hundested og Korshage. Kitesurfing er de senere år tiltaget meget betydeligt og kan om vinteren forstyrre rastende og fouragerende edderfugle. Dof påpeget behovet for restriktioner for kitesurfing i vintermånederne. - Derudover følger DOF udviklingen i et par sager, som kan få ornitologisk interesse: Ramløse havns planer om udvidelse (lokalplan for havneområdet er under udarbejdelse). Planer om ferieboliger i tidligere Auderødlejr. Fornyelse af dispensation for disc-golfbane i Arresødalsskov. Grønt Råds funktionsperiode følger kommunalbestyrelsens valgperiode. Jeg trak mig som formand efter kommunalvalget Rådet har nu DN formand. Rørskæret i Arresø: I mange år har caretakergruppen med mellemrum foreslået NST en systematisk plejeplan for rørzonen. Sidst for et år siden, hvor det var på dagsordenen på mødet NST/DOF om Arresø. NST ønskede ikke nærmere drøftelse og anførte kort, at de tog de nødvendige hensyn. Rørhøst med henblik på rør til tagdækning, har stort set ikke fundet sted i mange år. Der slås rør hvert vinter, men kun i områder hvor det gøres for at bedre udsigten. Rørene skæres, knuses og efterlades i området. Om der er potentiale for rør til tagdækning, kan jeg ikke afgøre. Men tidligere er der høstet mange rør til tage. De interne drøftelser om rørskov som ornitologisk biotop har taget udgangspunkt i planerne i Vejlerne.

Frederikssund v. John Hansen

Fredning af Jægerspris Skydeterræn. Fredningsnævnet for Nordsjælland har afsluttet behandlingen og vedtaget fredning af området. Godt nok "kun" en hvilende fredning, hvilket betyder, at militæret disponerer over området, så længe de skønner behov for det. Men flytter de, er området beskyttet af fredningen. Grønt Forum. 2022 fortsatte gode takter i samarbejdet med naturafdelingen og det politiske udvalg. Udvalg til uddeling af støtte til Biodiversitetsaktiviteter i kommunen fik repræsentation af to medlemmer fra Grønt Forum. Og vi er blevet opmuntret til at komme med tilkendegivelser omkring verserende vedtagelse af kommunal Naturstrategi. Hvilket vi har håndteret ved at de grønne organisationer mødes uden "kommunal overvågning", så

der er kim til en arbejdsstil, der giver mulighed for fælles optræden/udspil til politikerne. Lidt fugl. Desværre blev hunnen i vandrefalkekassen på Kyndby fundet død, bedst som vi troede, at den lå og rugede. Hannen holdt til i forsommeren, men der kom ikke ny mage. Havørnene i Færgelunden fik en krank skæbne i 2022. Vi havde underretning om hugst- og indhegningsplaner, og havde orienteret/bedt Stiftelsen om at tage hensyn til havørnenes redeområde. Men i januar – mens ørnene var i gang med sit – startede man fældning, helt klods op til redetræet – som var kendt. Ørnene forsvandt.

Allerød v. Arne Kristensen

Fredningssagen Bastrup Nord (FN-NSJ-80-2020F): d. 30.06.2020 blev der i sagen afholdt et borgermøde på Lyng Kro. Mødet var indkaldt af Fredningsnævnet for Nordsjælland/ v. formand Michael Toftager. Med undtagelse af to lodsejere var der fra alle parter fuld opbakning til fredningen, også fra DOF Allerød rep. v. Arne Kristensen. Siden mødet er der intet sket i sagen. Afgørelsen forventes i 2023. Duehøgen på The Scandinavians areal har fundet nye redetræer. Tre unger kom på vingerne i 2022. Golfklubben har lovet fremover at vise hensyn til duehøgen i yngletiden (se Årsberetning 2021). Lyng Grusgrav – DOF Allerød har (se Frederiksborg Amtsavis 23.09.2022) været deltager i en protestgruppe, der på forskellig vis har opponeret mod ejerens kommercielle planer for en slags forlystelsespark i den tidligere grusgrav, der i dag anses for Allerøds bedste naturområde. Kommunens planudvalg har udskudt sagsbehandlingen til 2025 eller senere.

Rudersdal v. Bent Kjær Hansen

Rudersdal kommune har ikke et fungerende Grønt råd og der er ikke en formaliseret kontakt med kommunen. Der samarbejdes derfor tæt med Danmarks Naturfredningsforening. Samarbejdet er centreret om fredningssager og vandmiljø. Foreningen har udtalt sig positivt om læskure til græssende kvæg og heste i Vaserne og Maglemosen. Vi har i samarbejde med DN udtrykt stærk bekymring om at separatkloakeringens regnvandsbassiner angives at komme i konflikt med 21 fredninger. Dette har resulteret i møder med kommune og Novafos og der forventes yderligere møder om projekterne.

Hørsholm v. Arne Kristensen

I flere år har DOF ikke haft en repræsentant i Det Grønne Råd, Hørsholm Kommune. Alle sager er derfor blevet sendt til DOF repræsentanten i Allerød – Arne Kristensen, der straks har videresendt dem til NPU, idet hans kendskab til Hørsholm er stærkt begrænset. Flere sager fra Hørsholm har været oppe at vende i NPU uden, at de har givet anledning til kommentarer herfra. Dog skal nævnes to sager fra 2022 med en vis naturpolitisk interesse: Fredningsnævnet for Nordsjælland har givet dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 3 til opsætning af to formidlingsplatforme i Ellemosen i sydenden af Sjælsø og til en samtidig reparation/ vedligeholdelse af den eksisterende gangbro ud i mosen samme sted. NPU har ikke ment, der skulle gøres indsigelse i denne sag, da foranstaltningen ikke vil berøre fuglelivet. - Den

eksisterende fredning af Sjælsø Østende, Nebbegårds Allé. Her gives en dispensation pga. trafikale tiltag, dog kun til renovering af alléens belægning og udvidelse af udkørslen til Ravnsnæsvej. Jan Nielsen, Fredensborg deltog på vegne af NPU i en besigtigelse af dette projekt, som heller ikke gav anledning til indsigelse fra NPU.

Kommunernes Grønne Råd

DOF Nordsjælland er repræsenteret i de Grønne Råd i alle 9 kommuner ved de respektive NPU-medlemmer. Undtagen er dog Hørsholm og fra i år heller ikke Fredensborg, og i Rudersdal har det Grønne Råd ikke haft møder de seneste 3 år! Udover møder i de grønne råd er der et godt samarbejde med Klima-, Natur-, Plan- og Miljøafdelingerne i de respektive kommuner om § 3-sager efter naturbeskyttelsesloven, biodiversitetsplaner, plejeplaner, lokalplaner, udlægning af naturstriber på landbrugsarealer, opsætning af fuglekasser og fugledata for udvalgte lokaliteter m.v. I Halsnæs Kommune har DOF-rep. Jørgen Jacobsen været formand for rådet i seks år og har nu overladt posten til DN. I Frederikssund har DOF-rep. John Hansen været formand i fem år.

Brugerråd (NST) v. Inge Hansen

I Naturstyrelsen (NST) Nordsjælland er DOF repræsenteret i brugerrådet ved Inge Hansen (medlem af bestyrelsen og NPU). NST Hovedstaden dækker en del af skovene, som ligger i den sydlige del af DOF Nordsjællands område. Her er foreningen repræsenteret ved DOF København. Rådet er rådgivende over for Naturstyrelsen i spørgsmål om benyttelse og drift af arealerne. Det enkelte brugerråd kan beskæftige sig med alle relevante problemstillinger i forhold til forvaltning og brug af NSTs arealer. Der afholdes 2 møder om året. Brugerrådet er sammensat af forskellige organisationer. I det nuværende brugerråd udgår kommunerne desværre. En beslutning der er taget af de øverste centrale myndigheder i Naturstyrelsen. Følgende organisationer og myndigheder skal tilbydes fast repræsentation: Friluftsrådet, Danmarks Idræts Forbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og DGI. På Naturstyrelsen hjemmeside kan læses om retningslinjerne for brugerrådet.

<https://naturstyrelsen.dk/media/325768/retningslinjer-for-brugerraad-pr-august-2022.pdf>

Søbrugerråd Arresø under NST Nordsjælland v. Jørgen Jacobsen

Rådet har holdt et møde 24/2-2022. Næste møde er fastsat til 16/3-2023. Rådet er rådgivende og gensidigt orienterende, har ikke besluttende kompetence. Rådet er sammensat af foreninger med vidt forskellige interesser plus repræsentanter fra kommuner og landbruget. I praksis er møderne mest orientering fra Naturstyrelsen og status om foreningernes arbejde. Diskussioner om søen problemer er sjældne. Der henvises til mødernes referater på NST's hjemmeside. - Fra sidste møde: Gribskov, Halsnæs og Hillerød kommune fælles om initiativ om projekt for "Ren Arresø". Foreløbig enighed om at afvente vandområdeplan3, som skulle være

udkommet ult-2021, men er forsinket. Derfor ingen initiativer fra kommunerne i sagen. Foreningen "Ågabet's fremtid" er optaget i rådet. Arresøgruppen (med DOF-støtte) efterlyser plejeplan for bredzonen og ønsker mere focus på evt. PFOS problemer. Zebramuslingen overvåges og beder sig. Konsekvensen af dette usikker, kan muligvis medvirke til klarere vand.

NB. Nationalpark Kongernes Nordsjælland, dialogmøder med NST Nordsjælland og Søbrugerråd Esrums Sø beskrives ikke i NPU-beretningen, da sagerne ligger i bestyrelsens regi og dermed i beretningen herfra.

Sammensat af Stig Englund den 02.01.2023. Revideret den 09.01., den 12.01.23 og den 15.01.2023